

Ushbu uch bosqichli yondashuv raqamli texnologiyalarni faqat qo‘shimcha vosita emas, balki pedagogik faoliyatning mazmun va sifat ko‘rsatkichlarini tubdan yangilovchi strategik imkoniyat sifatida anglashga xizmat qiladi. Mazkur model bo‘lajak tarbiyachilarning nafaqat texnik bilimlarini, balki pedagogik mas’uliyati, kreativ tafakkuri, media madaniyati va kasbiy refleksiyasini uyg‘un holda rivojlantirishga asos bo‘ladi.

Xulosa. Bo‘lajak pedagoglarning raqamli texnologiyalarni egallash bosqichlari ularning kasbiy tayyorgarligida strategik ahamiyatga ega bo‘lib, bu jarayon faqat texnik ko‘nikmalarni shakllantirish bilan cheklanmay, balki pedagogik mas’uliyat, refleksiv fikrlash, media madaniyat va innovatsion yondashuv bilan uyg‘un holda rivojlanishni taqozo etadi. Raqamli kompetensiya tushunchasi tarbiyachining bolalar bilan muloqot sifatini oshirish, ta’lim sharoitini individuallashtirish, adaptiv ta’lim muhiti yaratish, ota-onalar bilan samarali raqamli hamkorlikni yo‘lga qo‘yish imkoniyatini kengaytiradi. Shu nuqtai nazardan, raqamli texnologiyalarni faqat texnik vosita emas, balki pedagogik jarayon mazmunini yangilash, rivojlantiruvchi ta’lim strategiyalarini ishlab chiqish va ta’lim sifatini oshirishga xizmat qiluvchi transformatsion kuch sifatida baholash zarur.

Raqamli pedagogikaning maktabgacha ta’lim tizimidagi ahamiyati avvalo bolaning tabiiy rivojlanish ehtiyojlari, yosh psixologiyasi va o‘yin faoliyati bilan uyg‘un holda yondashilgandagina yuqori samara beradi. Shu bois bo‘lajak tarbiyachining texnologiyani o‘rganganligi emas, uni qachon va qanday pedagogik maqsadda qo‘llay olishi hal qiluvchi omil hisoblanadi. Raqamli vositalar interaktiv o‘quv stimulini kuchaytirishi, bolalarda diqqatni boshqarish, eslab qolish, ijodiy obraz yaratish, emotsional reaksiyani rag‘batlantirish orqali ta’lim sifatiga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Shuningdek, raqamli kuzatuv va diagnostika tizimlari har bir bolaning rivojlanish dinamikasini aniqlash, individual yo‘nalishlarni asoslash va metodik yechimlarni optimallashtirish imkonini beradi.

Bo‘lajak pedagoglarda raqamli kompetensiyani uch bosqichda — motivatsion, amaliy va refleksiv-innovatsion asosda shakllantirish raqamli texnologiyalarni ongli, mas’uliyatli va pedagogik asoslangan tarzda qo‘llashga zamin yaratadi. Bunday yondashuv tarbiyachining nafaqat iste’molchi sifatida emas, balki raqamli ta’lim muhiti yaratuvchisi va boshqaruvchisi sifatida shakllanishiga xizmat qiladi. Ayniqsa refleksiv bosqichning ustunligi — tarbiyachining o‘z faoliyatini tahlil qilishi, zamonaviy ta’lim tendensiyalarini kuzatishi va yangilik yaratishga intilishi uning professional yetuklik darajasini belgilaydi.

Shu bilan birga, raqamli texnologiyalarni maktabgacha ta’lim jarayoniga to‘liq tatbiq etish uchun metodik ta’minot, ilmiy asoslangan trening dasturlari, integrativ platformalar, psixologik xavfsizlik protokollari va ota-onalar bilan raqamli hamkorlik modeli ishlab chiqilishi zarur. Aks holda, texnologiyaning imkoniyati to‘liq ishga tushirilmaydi yoki noto‘g‘ri foydalanish natijasida bolaning psixologik rivojlanishiga xavf tug‘ilishi ehtimoli yuzaga keladi.

Yakuniy xulosa sifatida ta’kidlash mumkinki, bo‘lajak tarbiyachilarni raqamli pedagogika asosida bosqichma-bosqich, metodik asosda tayyorlash maktabgacha ta’lim sifatini yangi bosqichga ko‘tarish, zamonaviy global ta’lim standartlariga moslashish va raqamli avlod bilan samarali pedagogik muloqotni shakllantirishning asosiy omilidir. Bu nafaqat ta’lim jarayonini zamonaviylashtirish, balki kelajak avlodni raqamli tafakkur, ijodkorlik va ma’naviy mas’uliyat uyg‘unligida tarbiyalashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qodirova Z. Maktabgacha ta’lim pedagogikasi. – Toshkent: Ilm Ziyo, 2022.
2. Raxmonqulova D. Raqamli pedagogika va innovatsion ta’lim texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2023.
3. Niyozova G., Jo‘rayeva M. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlashda raqamli vositalar. – Pedagogika jurnali, 2024, №2.
4. European Commission. Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu). – Brussels, 2022.
5. Mishra P., Koehler M. Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) model. – Journal of Education & Technology, 2021.

O‘QUVCHI SHAXSINI RIVOJLANTIRISHDA MENTORLIK (MURABBIYLIK) TEXNOLOGIYASI

Raximova Maftuna Ixtiyor qizi

Chirchiq Davlat Pedagogika Universiteti Xorijiy til va adabiyoti ingliz tili yo‘nalishi talabasi

e-mail sorarakhimova97@gmail.com

Ochilova Xursanoy Maxmud qizi
Fan doktori, Chirchiq davlat Pedagogika Universiteti
ochilovaxursanoy26@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada o‘quvchi shaxsini har tomonlama rivojlantirish jarayonida mentorlik (murabbiylik) texnologiyasining o‘rni va ahamiyati yoritilgan. Mentorlikning pedagogik jarayondagi roli, uning shaxsga ta’sir ko‘rsatish mexanizmlari, o‘quvchi mustaqilligini shakllantirishdagi imkoniyatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy ta’limda murabbiylik faoliyatini tashkil etishning samarali usullari, psixologik va metodik yondashuvlar asosida o‘quvchi shaxsini rivojlantirishga xizmat qiluvchi omillar ko‘rib chiqiladi.

Kalit so‘zlar: mentorlik, murabbiylik texnologiyasi, shaxs rivoji, ta’lim jarayoni, pedagogik yondashuv, mustaqillik, kommunikativ kompetensiya.

MENTORING (COACHING) TECHNOLOGIES IN THE PERSONAL DEVELOPMENT OF STUDENTS

Rakhimova Maftuna Ikhtiyor qizi
e-mail: sorarakhimova97@gmail.com
Chirchik State Pedagogical University
Students of the Department of Foreign Language and Literature (English)
Scientific adviser: PhD-Ochilova Xursanoy Maxmud qizi
ochilovaxursanoy26@gmail.com

Abstract. This article examines the role and importance of mentoring technology in the comprehensive development of students’ personalities. It analyzes the mechanisms of mentoring influence in the educational process, its impact on students’ independence, and methods to improve personal and communicative competence. Furthermore, the article highlights effective approaches to organizing mentoring activities in modern education, emphasizing psychological and methodological aspects that contribute to personal growth.

Keywords: mentoring, coaching technology, personal development, educational process, pedagogical approach, independence, communicative competence.

ТЕХНОЛОГИИ НАСТАВНИЧЕСТВА (КОУЧИНГА) В ЛИЧНОСТНОМ РАЗВИТИИ СТУДЕНТОВ

Рахимова Мафтуна Ихтиёр кизи
e-mail: sorarakhimova97@gmail.com
Чирчикский государственный педагогический университет
Студенты направления «Иностранный язык и литература (английский язык)»
Предпредователя: **Очилова Хурсаной Махмудовна**
ochilovaxursanoy26@gmail.com

Аннотация. В данной статье раскрывается роль и значение технологии наставничества (кураторства) в процессе всестороннего развития личности учащегося. Анализируются механизмы влияния наставника в образовательном процессе, его вклад в формирование самостоятельности и личностного роста учащихся. Также рассматриваются эффективные методы организации наставнической деятельности в современной системе образования с учётом психологических и методических подходов.

Ключевые слова: наставничество, технология кураторства, развитие личности, образовательный процесс, педагогический подход, самостоятельность, коммуникативная компетенция.

Bugungi globallashuv davrida ta’lim tizimida shaxsni har tomonlama rivojlantirish, ijodkor, mustaqil fikrlovchi, raqobatbardosh o‘quvchini tarbiyalash muhim strategik maqsadlardandir. Shu

jarayonda mentorlik (murabbiylik) texnologiyasi o‘quvchi shaxsini yo‘naltirish, qo‘llab-quvvatlash va unga ijtimoiy-psixologik yordam ko‘rsatishning samarali shakli sifatida keng qo‘llanilmoqda [1].

Mentorlik — bu tajribali pedagog yoki mutaxassisning yosh avlodga o‘z tajribasini o‘rgatish, uni ma’naviy, intellektual va ijtimoiy jihatdan qo‘llab-quvvatlash jarayonidir. Bu texnologiya qadimdan ustoz-shogird an’analar shaklida mavjud bo‘lgan. O‘quvchi shaxsining shakllanishida mentoring ta’siri beqiyosdir [2]. U o‘quvchiga o‘zini anglash, o‘z kuchiga ishonish, ijtimoiy faolligini oshirishda yordam beradi. Zamonaviy ta’limda murabbiylik texnologiyasining qo‘llanishi zamonaviy ta’limning asosiy shakllaridandir. Bugungi kunda mentorlik texnologiyasi ta’limning barcha bosqichlarida keng qo‘llanilmoqda [4]. Zamonaviy murabbiylik modeli o‘quvchi faoliyatini individuallashtirish, kompetensiyaga asoslangan ta’limni qo‘llab-quvvatlash va muloqotni kuchaytirishga yordam beradi. O‘quvchi shaxsini rivojlantirishda mentorlik texnologiyasi ishtirokchilik, individuallik, tizimlilik, motivatsiya va refleksiya tamoyillariga tayanadi [5].

Mentorlik texnologiyasi — o‘quvchi shaxsini har tomonlama rivojlantirishning zamonaviy va samarali shaklidir. U o‘quvchi bilan individual ishlash, mustaqillik va o‘zini anglashni rivojlantirishga xizmat qiladi. Murabbiylik tizimini ta’lim jarayoniga chuqur integratsiya qilish o‘quvchilarning bilim sifati va motivatsiyasini oshiradi [3].

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi” to‘g‘risidagi farmoni.
2. Abdullaeva, M. (2022). Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Fan nashriyoti.
3. Nurmatova, D. (2021). Mentorlik faoliyatining psixologik asoslari. Toshkent davlat pedagogika universiteti nashri.
4. OECD (2020). The Power of Mentoring in Education. Paris.
5. Воронова Н. (2021). Наставничество в образовании: теория и практика. Москва: Просвещение.
6. O‘rmonjonov Azizbek Muhammadjon o‘g‘li. (2025). INKLYUZIV TA’LIMNING MUSIQA TA’LIMDAGI O‘RNI VA AHAMIYATI. TA’LIM VA TARAQQIYOT, 4(3), 607-613.
7. Botirova Sevara Mamurovna, Tursunov Ramziddin Abdixalil o‘g‘li. (2025). MA’NAVIY BARKAMOL YOSHLAR YANGI O‘ZBEKISTON BUNYODKORI. MA’NAVIY BARKAMOL YOSHLAR YANGI O‘ZBEKISTON BUNYODKORI, 1(1), 98-102.

ANTROPONIMLARNI O‘RGANISHDA LINGVOMADANIY YONDASHUV

Melibayeva Soxibaxon Adxammirza qizi

Alisher Navoiy nomidagi TDO‘TAU

tayanch doktoranti

melibayevasohiba1893@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada antroponimlarni lingvomadaniy nuqtai nazardan o‘rganish masalalari yoritilgan. Unda shaxs ismlarining konnotatsiyalari, ularning madaniy mazmuni, milliy identifikatsiyani ifodalashdagi roli hamda badiiy matndagi funksional xususiyatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, pretsedent ismlar fenomeni, ularning lingvokultura tizimidagi o‘rni ham yoritilgan. Lingvokulturologik yondashuv antroponimlarning til va madaniyat o‘zaro aloqasini ochib berishda samarali ilmiy yo‘nalish ekanini asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: antroponim, lingvokulturologiya, madaniy konnotatsiya, pretsedent ism, til va madaniyat, badiiy matn.

LINGUOCULTURAL APPROACH TO THE STUDY OF ANTHROPONYMS

Melibayeva Sohobaxon Adkhammirza qizi

TSULLU named after Alisher Navai

PhD Researcher

melibayevasohiba1893@gmail.com

Abstract: The article explores the study of anthroponyms from a linguocultural perspective. It analyzes the connotations of personal names, their cultural meanings, their role in expressing national